

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

Si es realitzen diferents activitats es recomana emplenar una fitxa per a cadascuna d'elles.

Fitxa del projecte

Any de la formació*	2012
Trimestre en què s'ha fet l'activitat* <i>(Trieu-ne un)</i>	Segon trimestre
Comunitat autònoma* <i>(Trieu una comunitat)</i>	Catalunya
Centre educatiu <i>(Nom del centre)</i>	INS Sant Just Desvern
Títol del projecte* <i>(Títol de l'activitat que es proposa fer)</i>	Sexisme i gènere, i relacions de parella
Autors / es* <i>(Poseu el nom de cada autor en una línia)</i>	M. Isabel Pijoan Picas
Etapa educativa* <i>(Trieu una o més etapes i esborreu la resta)</i>	Educació Secundària Obligatoria (ESO)
Curs* <i>(Trieu un o diversos cursos pertanyents a l'etapa triada)</i>	3r ESO
Temàtica* <i>(Trieu-ne una o més i esborreu la resta)</i>	Gènere i sexisme Relacions de parella
Resum breu* <i>(Extensió aproximada de 7 línies o 70 paraules)</i>	Treball per detectar conductes sexistes a través d'anuncis publicitaris, del visionat d'una pel·lícula, de l'audició d'una cançó i de la lectura de textos literaris. Algunes de les activitats que formen part del projecte es faran individualment, altres en petit grup i altres en gran grup.
Tipus d'activitat <i>(Trieu un tipus d'activitat i esborreu la resta)</i>	Pel·lícules o vídeos Anuncis TV / ràdio / Internet Contes / literatura / documents
Presentacions dels tallers <i>(Indiqueu si cal utilitzar alguna presentació dels tallers del Programa per fer l'activitat)</i>	Gènere i sexisme
Altres materials <i>(En el cas que s'hagi utilitzat algun arxiu que no es pugui incloure dins de l'apartat d'annexos d'aquest document, indiqueu el nom exacte de l'arxiu que envieu juntament amb aquest arxiu)</i>	
Durada aproximada* <i>(Trieu el nombre de</i>	4

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

<i>sessions de 60 minuts necessàries per realitzar l'activitat a l'aula. Elimineu la resta)</i>	
Idioma* (Trieu l'idioma)	Català

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

Projecte

En aquesta part del document es desenvolupa la proposta de treball de l'activitat.

Descripció breu del centre
Presentació* <i>(Introducció i justificació del perquè s'ha plantejat fer l'activitat.)</i>
Aquest projecte pretén ser una síntesi de les activitats del bloc 1 (Gènere i Sexisme) i del bloc 2 (Relacions de Parella i Amor Romàntic). El desig de contribuir a una societat fonamentada en valors coeducatius, que cal inculcar des de les nostres aules, fa que concedeixi gran importància a la commemoració d'una efemèride com la del 8 de març, la qual el nostre alumnat ha de tenir present sempre com a memòria històrica de la lluita antisexista. Tanmateix, el sexisme és avui encara present en diferents àmbits de la nostra vida i, amb el desig de detectar-lo i de detectar també els micromasclismes que s'emmaskaren, m'he plantejat a la meua tutoria de 3r ESO de reforç de l'INS Sant Just Desvern (curs on s'apleguen persones amb conductes conflictives juntament amb altres que tenen moltes dificultats d'aprenentatge) conscienciar l'alumnat perquè sàpiga veure'l, eradicar-lo i adoptar actituds no sexistes en les seves relacions amb el món que l'envolta.
Descripció breu del grup amb el qual es treballarà *
Es tracta d'un grup que aplega alumnat amb conductes conflictives juntament amb altres que tenen moltes dificultats d'aprenentatge.
Objectius* <i>(Finalitat de l'activitat. Poden definir-se objectius generals i / o específics.)</i>
Objectius generals 1. Contribuir a l'anàlisi del procés d'ensenyament-aprenentatge en el meu centre, INS Sant Just Desvern, des de la perspectiva del gènere. 2. Eradicar conductes sexistes entre l'alumnat del meu institut. 3. Prevenir la violència de gènere en l'adolescència. Objectius concrets 1. Informar-se sobre el 8 de març i la lluita pel dret a la igualtat de dones i homes. 2. Detectar conductes sexistes a través d'anuncis publicitaris i del visionat d'una pel·lícula, de l'audició d'una cançó i de la lectura de textos literaris.
Previsió de conflictes previs i resultats esperats <i>(Explicació dels resultats esperats i dels problemes o conflictes que es preveu que es podrien produir durant el desenvolupament de l'activitat.)</i>
A banda de que aquesta època és prèvia als exàmens finals del mes de juny i hi ha, per tant, la sensació de final, el curs de 3r d'ESO de reforç és un grup especialment difícil, però no per això menys estimulant, que aplega alumnat amb conductes conflictives juntament amb altres que tenen moltes dificultats d'aprenentatge. Per tant, és possible que hi hagi una certa oposició inicial a causa del caràcter contestatari d'alguns/es alumnes però, explicant-los, amb cordialitat i fermesa alhora, els avantatges educatius que els aporta prendre consciència de la presència del sexisme en diferents àmbits de la nostra societat i de com es pot eradicar, crec que podem, entre tots i totes, fer-ne un estudi molt interessant amb unes conclusions ben suggeridores.
Metodologia / pautes de treball* <i>(Explicació de la metodologia que s'utilitzarà per treballar l'activitat. Si hi ha materials relacionats com ara qüestionaris, textos, etc. es referenciaran aquí i s'inclouran al final del document com a annexos.)</i>
Vertebraré el projecte en una unitat didàctica de 4 hores a implementar a les classes de tutoria, que tractarà interdisciplinàriament els continguts conceptuals següents: 1ª sessió:

VIOLENCIA: TOLERÀNCIA ZERO

- a) 8 de març (Dia de la Dona Treballadora): història d'una lluita per la conquesta de la igualtat entre homes i dones.
- b) Conductes sexistes en l'àmbit de la publicitat (10 anuncis).

2ª sessió:

- a) Conductes sexistes en l'àmbit del cinema: pel·lícula «Solas».
- b) Conductes sexistes en l'àmbit de la cançó: cançó «Malo» de Bebe.

3ª sessió:

Conductes sexistes en l'àmbit de la literatura, a través de textos seleccionats de:

- a) «Solitud», de Caterina Albert i Paradís.
- b) «El temps de les cireres», de Montserrat Roig.

4ª sessió:

Debat final entre l'alumnat sobre els temes tractats i conclusions que se n'extreuen.

METODOLOGIA

1. Recerca individual d'informació per Internet sobre el 8 de març i la història de la lluita per la igualtat dels drets dels homes i les dones.
2. Visionat d'anuncis publicitaris i detecció del sexisme explícit o implícit que contenen, així com d'altres no sexistes.
3. Visionat de la pel·lícula «Solas».
4. Audició de la cançó «Malo» de Bebe.
5. Lectura de textos seleccionats de «Solitud», de Caterina Albert i Paradís, i «El temps de les cireres», de Montserrat Roig.
6. Treball en grups de tres alumnes (amb un total de 5 grups, ja que són 15 alumnes) i cada grup estudia els continguts conceptuals anteriors.
- 7) Debat entre l'alumnat sobre el sexisme en els diferents àmbits analitzats per extreure'n uns resultats esperats com a conclusions.

RESULTATS ESPERATS

Els resultats esperats d'aquest debat són que l'alumnat (caldrà veure si en la mateixa proporció els nois que les noies) prengui consciència del següent:

1) Hi ha sexisme en molts anuncis publicitaris que tracten la dona com un objecte sexual a posseir per l'home, fins i tot en anuncis que aparenten enaltir-la (micromasclismes).

2) Les parelles dominades pel mite de l'amor romàntic estan abocades, en la majoria de casos, al fracàs per la violència de gènere a què s'arriba per dependència emocional de la dona respecte a l'home, ja que constitueixen falsos refugis per evadir-se de la por a la pròpia solitud, inherent a la condició humana (naixem sols/es i morim sols/es), a causa d'una gran manca d'autoestima (exemple: Maria a la pel·lícula «Solas», cançó «Malo» de Bebe, textos de «El temps de les cireres» (Montserrat Roig), en què Natàlia, la protagonista, jove dels anys seixanta del segle XX, es creu sexualment alliberada però acaba essent dependent emocional de la seva parella per qui faria tot el que volgués i més, igual que les dones de la generació de la seva mare que tant critica.

3) Hi ha possibilitat de fer una altra mena de publicitat, de pel·lícules, de cançons, d'obres literàries, respectuoses amb la dona i no sexistes. Així, per exemple, a la mateixa pel·lícula «Solas» hi ha també una possible resposta a la dependència emocional que genera aquest amor capaç d'abocar a la violència de gènere: es tracta de l'**amor incondicional** de Rosa a la filla, al veí asturià, fonamentat en una **relació de convivència basada en la igualtat, el respecte mutu i la humanitat**, que aporta **autoestima** a cadascú i treu el millor de ells mateixos i és traslladable a una relació de parella satisfactòria, a la qual no cal renunciar si s'accepta la necessitat d'estar sola en algunes ocasions, per trobar-se a si mateixa, estimar-se i estimar des de la llibertat i la igualtat l'altre, amb qui s'està per decisió mútua i no per mancances afectives.

O a la novel·la «Solitud», on la seva protagonista, la Mila, dona d'inicis del segle XX, acaba adquirint autoestima després de la tràgica experiència de la seva violació.

Per tot això, assumeix que és preferible tallar amb una relació de dependència, separar-se del marit, que no l'estima, i iniciar una nova vida lluny d'aquells paratges i, això sí, acceptar la seva **solitud**, com un espai d'aprenentatge de l'autoestima per tenir, en un futur, una oportunitat de construir una nova relació de parella basada en la igualtat i el respecte mutus.

VIOLÈNCIA: TOLERÀNCIA ZERO

Temporalització de les sessions de treball*

(Explicació del treball que es realitzarà durant cada sessió.)

Aquesta unitat didàctica es temporalitzarà en quatre hores de tutoria de 3r d'ESO de reforç, del qual sóc tutora.

Les tres primeres hores seran d'anàlisi dels conceptes dels diferents àmbits i la darrera es dedicarà a fer un debat entre l'alumnat per treure'n unes conclusions que contribueixin a l'aprenentatge d'uns valors basats en el respecte a la igualtat entre homes i dones.

Materials necessaris*

(Llista de materials, el més detallada possible, que es necessitaran per fer l'activitat. Per exemple: vídeo de la pel·lícula "Cobardes", pissarra digital interactiva, paper i bolígraf, etc.)

Materials de suport per a la dinàmica en l'aula:

- Viquipèdia: 8 de març (Dia de la Dona Treballadora).
- Anuncis inclosos al curs Violència Tolerància Zero: la prevenció de la violència de gènere a l'adolescència (PowerPoint del bloc 1, tema 1, Gènere i Sexisme).
- Pel·lícula «Solas» (1999), de Benito Zambrano.
- Cançó «Malo», de la cantant Bebe.
- «Solitud» (1905), de Caterina Albert i Paradís.
- «El temps de les cireres» (1977), de Montserrat Roig.

Altres:

- Blog: <http://minoviomecontrola.blogspot.com.es/2010/02/crepusculo-un-%20amor-peligroso-o-un.html>
- Monogràfic sobre Coeducació i mites de l'amor, Fundación Mujeres, Madrid.

Materials de suport al contingut teòric:

- Article *Què són els neosexismes?* dins la Lectura 3 del Mòdul del Tema I, Gènere i Sexisme, del curs Violència Tolerància Zero: la prevenció de la violència de gènere a l'aula.
- ALTABLE, R. (1998): *Penélope o las trampas del amor*, Nau Llibres, València.
- ALTABLE, R. (2005): *Modelos amorosos que matan* dins *Eliminar obstáculos para alcanzar la igualdad*, núms. 1-12.
- BOSCH, E. (Dir.): *Del mito del amor romántico a la violencia contra las mujeres en la pareja* dins *Estudios e Investigaciones del Instituto de la Mujer*, anys 2004-2007.
- JULIANO, D. (2004): *Excluidas y marginadas. Una aproximación antropológica*, col·lecció *Feminismos*, Càtedra, València.
- SAU, V. (2000): *Diccionario ideológico feminista*, Icària Editorial, Barcelona.
- ZAMBRANO, M. (1993): *Hacia un saber sobre el alma*, Alianza Editorial, Madrid.
- ZOY, J. (2002): *Historia de Zoya*.

Eines d'avaluació

(Explicació de les eines que s'utilitzaran per fer l'avaluació. Si hi ha materials relacionats com ara qüestionaris, enquestes, etc. es referenciaran aquí i s'inclouran al final del document com a annexos.)

Com s'ha desenvolupat el treball a l'aula

(Descripció de com s'ha desenvolupat el treball, per exemple: si els/les alumnes han participat en major o menor mesura, si han demostrat interès, si hi ha temes que despertin més curiositat que altres, etc.)

Valoració d'objectius aconseguits i conclusions

VIOLÈNCIA: TOLERÀNCIA ZERO

(Valoració de si s'han aconseguit els objectius i explicació de les conclusions a què han arribat professorat i alumnat, un cop realitzada l'activitat.)

Propostes de millora de l'activitat

(Explicació, un cop finalitzada l'activitat, d'aquelles coses que podrien millorar-la, com per exemple: suprimir alguna part, distribuir les sessions d'una altra manera, etc.)